

Inleiding

De bedoeling van deze brochure is informatie geven over leesproblemen en dyslexie. Het geeft u als ouders/verzorgers duidelijkheid in de manieren waarop uw kind door u en school geholpen zou kunnen worden. Natuurlijk is een gesprek op school de beste manier om op al uw vragen antwoord te krijgen.

Leesproblemen

Op de school van uw kind wordt gewerkt met 'Het Protocol Leesproblemen en Dyslexie'. De school is aangesloten bij het Samenwerkingsverband Rivierengebied Midden Nederland. De 30 scholen hierbij horen werken samen met elkaar aan speciale zorg voor leerlingen met lees- & leerproblemen. De scholen hebben afgesproken om binnen 3 jaar het Protocol in te voeren op alle scholen om leesproblemen te voorkomen. In het Protocol staan hulpverlenende methoden en materialen op een rij, zodat de leerkracht of leesspecialist op de school van uw kind gemakkelijk kan terugvinden wat goede materialen en oefeningen zijn die kunnen worden gebruikt bij het oefenen met lezen bij uw kind. Ook is in het Protocol een stappenplan opgenomen dat wordt doorlopen als de leerkracht of leesspecialist vermoedt dat uw kind dyslexie heeft.

Wat is dyslexie eigenlijk?

Dyslexie is een stoornis in het leren lezen en spellen. Toch noemen we niet elk lees- en spellingsprobleem dyslexie.

Kenmerken van dyslexie

Als een kind dyslexie heeft, is het leren lezen moeilijker dan voor andere kinderen. Het gaat niet zomaar vanzelf en het duurt langer voor dat een kind alle letters en klanken goed aan elkaar heeft gekoppeld. Het duurt dan ook langer voordat woorden als geheel kunnen worden gelezen.

Met het schrijven is het maken van woorden soms nog moeilijker. Een kind moet dan het woord onthouden om te weten welke klanken na elkaar komen en ook nog weten hoe die klanken geschreven worden. Ook moet een kind dan denken aan de regels die moeten worden gebruikt.

Kinderen met dyslexie kunnen moeilijk automatiseren. Dat betekent dat kinderen niet na een paar keer horen, zien of doen iets onthouden. Bijvoorbeeld bij het leren van de tafels lukt het de meeste kinderen na een tijd oefenen om al die keersommen gewoon uit het hoofd te weten, zonder te hoeven rekenen. Het gaat automatisch. Bij een dyslectisch kind duurt het langer voor het automatisch gaat, of lukt het helemaal niet.

Soms kan een kind ook moeilijk op een bepaald woord komen, als het iets moet vertellen. Misschien herkent u een aantal hiervoor beschreven kenmerken die uw kind laat zien.

Hoe kan je dyslexie krijgen?

Dyslexie is erfelijk. Als uw kind het heeft zullen dus waarschijnlijk meer mensen in uw familie het hebben. Misschien is het bij hen nooit dyslexie genoemd, maar hadden zij ook veel moeite met leren lezen en schrijven.

Er werd jarenlang gezegd dat jongens vaker dyslexie zouden hebben dan meisjes. Daar wordt echter steeds meer aan getwijfeld.

Dyslexie is een syndroom: Je wordt ermee geboren en de problemen die je ermee hebt kun je met training en oefening beter leren beheersen. Bij het ene kind zal dit beter gaan als bij het andere. Helemaal weg krijgen lukt eigenlijk nooit.

Hoe wordt onderzocht of een kind dyslexie heeft? Om vast te kunnen stellen of uw kind dyslexie heeft, wordt een onderzoek uitgevoerd dat uit meerdere onderdelen bestaat. Met het onderzoek kan worden 'bewezen' dat er sprake is van dyslexie en mag er een verklaring worden afgegeven. Deze verklaring mag alleen worden afgegeven door psychologen en orthopedagogen die veel weten over leerstoornissen.

De inhoud van de dyslexieverklaring:

De onderkende diagnose

Dit is een beschrijving van de lees- en spellingsproblemen die er bij een kind dat is onderzocht zijn gevonden. Natuurlijk wordt er bij dit deel ook overlegd met de leerkracht en de leesspecialist of Intern Begeleider van de school.

De verklarende diagnose

In dit gedeelte staat beschreven welke leerproblemen er precies verantwoordelijk zijn voor de moeite met het lezen en spellen. Ook moet in dit deel worden aangegeven dat de stoornis niet wordt veroorzaakt door zaken in de omgeving van het kind of door een tekort aan onderwijs of door onderwijs op een te hoog niveau. De orthopedagoog ken meestal ook de onderwijsomstandigheden op de school van uw kind en kan daarom ook iets zeggen over het niveau van de extra hulp die uw kind is gegeven.

De handelingsgerichte diagnose

Hier staan concrete gegevens over de onderwijsbelemmeringen die het kind met dyslexie heeft en ook de speciale aandacht en maatregelen die het op onderwijskundig gebied nodig heeft bij het leren lezen en spellen. Hier moet ook worden aangegeven dat de moeilijkheden van het kind niet kunnen worden opgelost met een verwijzing naar een lager niveau van (speciaal) onderwijs, maar dat de moeilijkheden van het kind vragen om speciale precies te omschrijven maatregelen of hulpmiddelen.

Met deze verklaring kan een kind met dyslexie bepaalde rechten krijgen op scholen en opleidingen. Zo heeft het kind recht op teksten met grote letters, zodat de tekst makkelijker gelezen kan worden. Ook kan het kind worden voorgelezen bij het maken van de Cito-toets in groep 8. Bovendien heeft het kind recht op extra tijd bij het maken van proefwerken en examens.

Naast rechten heeft een kind ook plichten als een verklaring wordt gegeven. Een kind moet zich wel voldoende inzetten om te presteren. Ook moet een kind zelf voor zijn/haar rechten opkomen en bij de docenten om hulp vragen. In het voortgezet onderwijs wordt steeds meer rekening gehouden met dyslexie en is men bekend met de dyslexieverklaring.

Tips

Er zijn een heleboel tips te geven voor kinderen met dyslexie. De laatste jaren is er veel ontwikkeld op het gebied van de hulpmiddelen. De computer heeft veel mogelijk gemaakt. Zo zijn er aparte programma's waarmee een kind zelf de spelling kan oefenen. De Daisy-speler is ook een hulpmiddel. Het is een soort walkman of discman. Een boek is ingesproken op cassette of cd en zo kan een kind er naar luisteren. School- en studieboeken kunnen op deze manier makkelijker worden 'gelezen'.

In de klas met een koptelefoon luisteren naar een tekst is prettig wanneer een kind veel last heeft van geluiden om zich heen. Er kan dan ook zelfstandig en in eigen tempo worden gewerkt aan opdrachten.

Dyslexie

